

Sygn. akt I CSK 731/10

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

SSA Marek Machnij

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Stoczni P. H. S.A. w S.
przeciwko Bankowi Polska Kasa Opieki S.A. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 26 października 2011 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 22 czerwca 2010 r.,

**oddala skargę kasacyjną oraz zasądza od strony powodowej
na rzecz pozwanego Banku kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł
z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powód - Syndyk masy upadłości Stoczni P. H. S.A. w S. wniósł przeciwko Bankowi Polska Kasa Opieki S.A. w W. cztery powództwa o uznanie bezskuteczności czynności pozwanego Banku, polegających na przejęciu na własność czterech statków w budowie oraz materiałów i urządzeń przeznaczonych do ich budowy, stanowiących zorganizowaną całość. Pozwany Bank Polska Kasa Opieki S.A. w każdej z powyższych spraw wniósł o oddalenie powództwa.

W toku postępowania, w każdej z w/w spraw, Syndyk pismami z 30 października 2006 r. zmodyfikował żądania pozwów w ten sposób, że obok żądania uznania bezskuteczności czynności prawnych pozwanego Banku polegających na przejęciu na własność przedmiotów objętych zastawami rejestrowymi, zgłosił żądania ewentualne zasądzenia kwot stanowiących równowartość różnicy pomiędzy wartością statku w budowie, określoną w aneksach do umów o ustanowienie zastawów rejestrowych, a kwotami, którymi pozwany Bank zwolnił Stocznnię P. H. S.A. w S. z długów wynikających z umów kredytowych. I tak w sprawie XX GC 839/04 wniósł o zapłatę kwoty 6 122 654,46 zł, w sprawie XX GC 840/04 wniósł o zasądzenie kwoty 20 958 532,55 zł, w sprawie XXGC 841/04 wniósł o zasądzenie kwoty 15 930 572,35 zł, w sprawie XX GC 843/04 natomiast - kwoty 15 428 966,07 zł.

We wszystkich wskazanych wyżej sprawach pozwany Bank wniósł o oddalenie powództwa także co do roszczeń pieniężnych strony powodowej.

Sąd Okręgowy zarządził połączenie wszystkich czterech opisanych wyżej spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wyrokiem łącznym z 16 kwietnia 2007 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił powództwa o uznanie za bezskuteczne opisanych wyżej czynności prawnych oraz o zapłatę poszczególnych kwot.

Syndyk masy upadłości Stoczni P. H. S.A. w S. zaskarżył wyrok Sądu pierwszej instancji apelacją. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 4 lipca 2008 r. apelację tę oddalił w zakresie powództw o uznanie za bezskuteczne czynności prawnych przejęcia na własność przez pozwanego statków w budowie oraz materiałów i urządzeń przeznaczonych do ich budowy, stanowiących

zorganizowaną całość. Natomiast w zakresie powództw ewentualnych (o zapłatę kwot: 6 122 654,46 zł, 20 958 532,55 zł, 15 930 572,35 zł i 15 428 966,07 zł) oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania wyrok został uchylony, a sprawa przekazana w tej części do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądowi Okręgowemu w W. W uzasadnieniu swego wyroku Sąd Apelacyjny wskazał, że roszczenia główne dochodzone pozwami skierowanymi wobec pozwanego Banku nie zasługiwały na uwzględnienie, a powództwa trafnie w tym zakresie zostały oddalone, bowiem nie zaistniała przesłanka materialnoprawna warunkująca uznanie bezskuteczności czynności prawnych zaskarżonych na podstawie art. 57 prawa upadłościowego w zw. z art. 527 k.c. Poddane ocenie czynności nie zostały zdziałane przez upadłego, ani przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli, lecz były to czynności prawne osoby trzeciej (jednostronne przejęcie przez Bank na własność przedmiotów objętych zastawami rejestrowymi).

Po ponownym rozpoznaniu sprawy w zakresie, w którym wyrok Sądu pierwszej instancji nie ostał się i został uchylony, Sąd Okręgowy kolejnym wyrokiem – z 24 czerwca 2009 r. - oddalił także powództwa o zasądzenie kwot: 6 122 654,46 zł, 20 958 532,55 zł, 15 930 572,35 zł i 15 428 966,07 zł oraz orzekł o kosztach procesu za pierwszą i drugą instancję, obciążając nimi stronę powodową.

W każdej z czterech spraw połączonych do wspólnego rozpoznania ustalony przez Sąd Okręgowy stan faktyczny był zbliżony.

I tak w sprawie XX GC 839/04 Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 3 kwietnia 2001 r. pomiędzy Stoczną P. H. S.A. w S. a pozwanym Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. w W. została zawarta umowa zastawu rejestrowego nr 1/502/2001. Przedmiotem zastawu były stanowiące własność zastawcy rzeczy ruchome w postaci materiałów i urządzeń przeznaczonych do budowy statku oznaczonego symbolem B 170/111/17 oraz samego statku będącego w budowie, stanowiące całość organizacyjną. Umowa ta została zawarta w celu zabezpieczenia wierzytelności pozwanego Banku z tytułu udzielonego Stoczni w dniu 3 kwietnia 2001 r. kredytu obrotowego w wysokości 21.200 000 USD przeznaczonego na realizację kontraktu obejmującego budowę statku, będącego przedmiotem zastawu. Umowa zastawu rejestrowego została wpisana do rejestru zastawów

postanowieniem Sądu Rejonowego w P. z 9 maja 2001 r. Następnie 6 marca 2002 r. strony umowy zastawniczej zawarły do tej umowy aneks, w którym ustalono, że wartość zastawu dla potrzeb zaspokojenia zastawnika z przedmiotu zastawu przez przejęcie na własność wynosi równowartość w złotych polskich kwoty 8 301 321 USD, przeliczonej po kursie kupna USD, obowiązującego w Banku w dniu przejęcia przedmiotu zastawu na własność. Pismem z 1 lipca 2002 r. pozwany Bank powiadomił zastawcę o zamiarze przejęcia przedmiotu zastawu rejestrowego na własność. W piśmie tym wskazano, że 28 lutego 2002 r. upłynął termin spłaty kredytu. Ze względu na to, że kredyt nie został spłacony, Bank oświadczył, że w terminie 7 dni od dnia zawiadomienia dokona przejęcia na własność przedmiotu zastawu rejestrowego, po czym pismem z 8 lipca 2002 r. oświadczył, że z dniem 8 lipca 2002 r. przejmuje na własność przedmiot zastawu rejestrowego określony w umowie zastawu rejestrowego. Jednocześnie wskazał, że wartość przedmiotu zastawu ustalona na kwotę 33 952 402,89 zł zaliczona zostaje na poczet spłaty wierzytelności zabezpieczonej zastawem. Przedmiotowe pismo zostało doręczone adresatowi w dniu jego zredagowania, a zatem 8 lipca 2002 r. W wyniku złożonego oświadczenia Stoczni P. H. S.A. w dniu 15 lipca 2002 r. wystawiła fakturę VAT na kwotę brutto 33 952 402,89 zł.

W sprawie XX GC 840/04 ustalony stan faktyczny był podobny, z tym że umowa zastawu rejestrowego o nr 1/502/2000 została zawarta 29 marca 2000 r. Została zaś zawarta w celu zabezpieczenia wierzytelności pozwanego Banku z tytułu udzielonej Stoczni w dniu 29 marca 2000 r. transzy linii kredytowej w wysokości 28 500 000 EURO, przeznaczonej na realizację kontraktu obejmującego budowę statku, będącego przedmiotem zastawu. W dniu 20 czerwca 2000 r. strony umowy zastawniczej zawarły aneks do umowy, w którym ustalono, że umowa zastawnicza zabezpiecza wierzytelność Banku z tytułu udzielenia transzy linii kredytowej w kwocie 500 000 EURO. Pismem z dnia 8 lipca 2002 r. pozwany Bank oświadczył, że z dniem 8 lipca 2002 r. przejmuje na własność przedmiot zastawu rejestrowego określony w umowie zastawu rejestrowego, wskazując, że wartość przedmiotu zastawu ustalona na kwotę 116 224 589,58 zł zaliczona zostaje na poczet spłaty wierzytelności zabezpieczonej zastawem.

Z kolei w sprawie XX GC 841/04 umowa zastawu rejestrowego o nr 1/504/2000 - zawarta również 29 marca 2000 r. - zabezpieczała wierzytelność pozwanego Banku z tytułu udzielonej Stoczni transzy linii kredytowej w wysokości 28 500 000 EURO, przeznaczonej na realizację kontraktu obejmującego budowę statku, będącego przedmiotem zastawu. Umowa była dwukrotnie zmieniana aneksami - z 20 czerwca 2000 r. oraz z 23 stycznia 2001 r. - które rozszerzyły zakres wierzytelności pozwanego Banku z tytułu udzielenia dalszych transz tzw. linii kredytowej. W dniu 23 stycznia 2001 r. pomiędzy stronami została zawarta dodatkowa umowa o ustanowienie zastawu rejestrowego nr 1/501/2001, którego przedmiotem były stanowiące własność zastawcy rzeczy ruchome w postaci materiałów i urządzeń przeznaczonych do budowy statku oznaczonego w umowie nr 1/504/2000 oraz samego statku będącego w budowie, stanowiące całość organizacyjną. Powyższa umowa zastawu rejestrowego zawarta została w celu zabezpieczenia wierzytelności pozwanego Banku z tytułu udzielonego Stoczni w dniu 23 stycznia 2001 r. kredytu obrotowego w wysokości 16 000 000 EURO przeznaczonego na realizację kontraktu obejmującego budowę statku, będącego przedmiotem zastawu. Kolejnym aneksem – z 6 marca 2002 r. - strony umowy zastawniczej ustaliły, że wartość przedmiotu zastawu dla potrzeb zaspokojenia zastawnika z przedmiotu zastawu przez przejęcie na własność wynosi równowartość w złotych polskich kwoty 21 142 100 EURO, przeliczonej po kursie sprzedaży EURO obowiązującym w Banku w dniu przejęcia przedmiotu zastawu na własność. Pismem z 8 lipca 2002 r. pozwany Bank oświadczył, że z dniem 8 lipca 2002 r. przejmuje na własność przedmiot zastawu rejestrowego określony w umowach zastawu rejestrowego z 29 marca 2000 r. i 23 stycznia 2001 r. Jednocześnie wskazał, że wartość przedmiotu zastawu ustalona na kwotę 88 342 264,85 zł zaliczona zostaje na poczet spłaty wierzytelności zabezpieczonych zastawami.

W sprawie XX GC 843/04 umowa zastawu rejestrowego o nr Z/62/103/99 – z 28 grudnia 1999 r. - została zawarta w celu zabezpieczenia wierzytelności pozwanego Banku z tytułu udzielonego Stoczni P. H. S.A. w S. w dniu 28 grudnia 1999 r. kredytu obrotowego w wysokości 41300 000 USD przeznaczonego na realizację kontraktu obejmującego budowę statku, będącego przedmiotem zastawu.

Następnie w dniu 6 marca 2000 r. strony umowy zastawniczej ustaliły aneksem do tej umowy, że wartość przedmiotu zastawu dla potrzeb zaspokojenia zastawnika z przedmiotu zastawu przez przejęcie na własność wynosi równowartość w złotych polskich kwoty 20 794 398 USD, przeliczonej po kursie kupna dolara amerykańskiego obowiązującego w Banku w dniu przejęcia przedmiotu zastawu na własność. Pismem z 9 lipca 2002 r. kredytodawca oświadczył, że z tymże dniem przejmuje na własność przedmiot zastawu rejestrowego określony w umowie zastawu rejestrowego. Wskazał poza tym, że wartość przedmiotu zastawu ustalona na kwotę 85 560 630,01 zł zaliczona zostaje na poczet spłaty wierzytelności zabezpieczonej zastawem.

W dniu 29 lipca 2002 r. Sąd Rejonowy w S. ogłosił upadłość Stoczni P. H. S.A. w S.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że w opisanych wyżej sprawach ma zastosowanie art. 59 § 1 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 24.10.1934 r. - Prawo upadłościowe, zgodnie z którym, w roszczeniu o wydanie równowartości w pieniądzu tego, co ubyło z majątku upadłego lub co do jego majątku nie weszło w wyniku bezskutecznej czynności prawnej upadłego, zawiera się żądanie deklaratorywnego ustalenia bezskuteczności czynności prawnej. A zatem ustalenie bezskuteczności czynności prawnej stanowi jedynie przesłankę roszczenia o zapłatę. W ocenie Sądu pierwszej instancji roszczenie strony powodowej nie wygasło z powodu upływu terminu prekluzyjnego określonego w art. 57 § 2 prawa upadłościowego, albowiem termin ten nie dotyczy powództw mających za przedmiot czynności bezskutecznych z mocy samego prawa, tj. na podstawie art. 54 i 55 prawa upadłościowego, bowiem orzeczenie sądu w takim wypadku ma wyłącznie charakter deklaratoryjny. W sprawach tych powództwo może być wytoczone przez syndyka po upływie dwóch lat od ogłoszenia upadłości. Za uzasadniony uznał Sąd Okręgowy podniesiony przez pozwaną Bank zarzut przedawnienia roszczenia. Wskazał, że początek terminu przedawnienia roszczenia Syndyka, opartego na podstawie art. 59 §1 w zw. z art. 54 § 1 prawa upadłościowego, rozpoczął się w dniu ogłoszenia upadłości Stoczni P. H. S.A. w S., tj. z dniem 29 lipca 2002 r. i wynosi trzy lata. Powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 1992 r. III CZP 64/92 (OSNC 1992,

nr 12 poz. 225), wskazał, że dochodzone przez Syndyka w każdej z połączonych do wspólnego rozpoznania spraw roszczenie, było związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, albowiem u jego podstaw tkwiła umowa odpłatnego zwolnienia Stoczni przez Bank z długu wynikającego z zawartej umowy kredytowej, a kredyt był w każdym wypadku zaciągnięty na realizację kontraktu obejmującego budowę statku. A zatem wobec upływu trzyletniego terminu przewidzianego w art. 118 k.c., licząc od daty ogłoszenia upadłości Stoczni P. H. S.A. w S. (tj. od 29 lipca 2002 r.), wytoczone przez Syndyka w dniu 31 października 2006 r. w każdej z połączonych do wspólnego rozpoznania spraw powództwo o zapłatę jako przedawnione podlegało oddaleniu.

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację złożył powód - Syndyk masy upadłości Stoczni P. H. S.A. w S. Wyrokiem z 22 czerwca 2010 r. Sąd Apelacyjny apelację tę oddalił i zasądził od niego koszty postępowania na rzecz pozwanego Banku. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne, jakich dokonał Sąd pierwszej instancji i uznał je za własne. Podzielił także ocenę prawną Sądu pierwszej instancji. Jak wskazał, podstawowym warunkiem realizacji roszczenia, o którym mowa w art. 59 w zw. z art. 54 Rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 24 października 1934 r. - Prawo upadłościowe, jest bezskuteczna - z mocy art. 54 § 1 prawa upadłościowego czynność prawna upadłego. Tymczasem w rozpatrywanej sprawie, zdaniem tego Sądu, taka sytuacja nie miała miejsca. Żądanie Syndyka dotyczyło uznania za bezskuteczne oświadczeń woli Banku o przejęciu na własność przedmiotów zastawów rejestrowych. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, czynność ta nie stanowi zatem czynności prawnej upadłego - zastawcy, ani czynności prawnej dłużnika - art. 527 k.c.

Sąd Apelacyjny uznał także bezzasadność zarzutu naruszenia art. 118 k.c. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego podkreślił, że bieg terminu przedawnienia roszczenia wywodzonego na podstawie art. 59 § 1 w zw. z art. 54 § 1 prawa upadłościowego rozpoczął bieg z dniem ogłoszenia upadłości Stoczni P. H. S.A., tj. 29 lipca 2002 r. Podzielił także pogląd Sądu Okręgowego, że zastosowanie ma 3-letni termin przedawnienia, jako związany z działalnością gospodarczą upadłego. Termin ten upłynął na rok przed tym, zanim powód zgłosił roszczenie o zapłatę.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego z 22 czerwca 2010 r. skargę kasacyjną wywiódł powód, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie wraz z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie tego wyroku i zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kwot pieniężnych dochodzonych wszystkimi czterema pozwami. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania, m.in. art. 386 § 4 k.p.c. przez nierozpoznanie istoty sprawy, art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez nieodniesienie się do zarzutu nierozpoznania istoty sprawy przed sądem pierwszej instancji, a także art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 w zw. z art. 382 k.p.c. W zakresie pierwszej podstawy kasacyjnej zarzucił zaś naruszenie art. 118 k.c. w zw. z art. 59 § 1 i art. 54 § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24.10.1934 r. - Prawo upadłościowe, co przejawiało się w przyjęciu, iż roszczenie o zapłatę, oparte na art. 59 w/w rozporządzenia, jest roszczeniem związanym z działalnością gospodarczą, co z kolei uzasadniało zastosowanie trzyletniego terminu przedawnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przyjmując na wstępie, że skarga kasacyjna jest niezasadna, w pierwszej kolejności należy odnieść się do podnoszonego przez skarżącego zarzutu nierozpoznania przez Sąd pierwszej i drugiej instancji istoty sprawy. Zdaniem skarżącego, istota sprawy sprowadzała się do prawidłowego określenia charakteru i natury czynności prawnych pozwanego Banku oraz właściwego rozpatrzenia kwestii upływu terminu przedawnienia. Uwadze skarżącego zdaje się jednak uchodzić okoliczność, że zagadnienie charakteru czynności prawnych, dokonanych przez pozwanego Bank z upadłym, zostało przesądzone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z 4 lipca 2008 r., w którym przyjęto, że czynności jednostronne strony pozwanej, jako osoby trzeciej, nie mogą być uznane za bezskuteczne na podstawie art. 57 prawa upadłościowego. Ustalenie to i pogląd prawny wyrażony w tym wyroku (niezaskarżonym do Sądu Najwyższego w drodze skargi kasacyjnej) były dla Sądów obu instancji w toku ponownego rozpoznawania sprawy wiążące (art. 365 k.p.c.). Obecne postępowanie dotyczy jedynie roszczenia o zapłatę, w ramach którego nie może być ponownie analizowana kwestia charakteru czynności prawnych pozwanego. Trafnie więc Sąd Apelacyjny ponownie rozpoznając sprawę, kwestii tej nie poruszył. Tym samym nie mogą być uznane za

trafne zarzuty skarżącego związane z rzekomo chybnym pominięciem jego wniosków dowodów na okoliczność dwustronnego charakteru czynności pozwanego Banku, polegających na przejęciu przedmiotów zastawu rejestrowego na własność.

W tych okolicznościach należy uznać, że istotę sprawy w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji stanowiło jedynie zagadnienie upływu terminu przedawnienia. W tym zakresie nie może zaś budzić wątpliwości, że zgodnie z utrwalonym już stanowiskiem Sądu Najwyższego, do którego przychyła się także Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą skargę, dopiero ogłoszenie upadłości stanowi zdarzenie powodujące powstanie przysługującego syndykowi masy upadłości roszczenia o zwrot tego, co w wyniku bezskutecznej względnie czynności prawnej ubyło z majątku upadłego lub do tego majątku nie weszło. Przedawnienie takiego roszczenia nie może bowiem biec przed jego powstaniem (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2007 r., V CSK 106/07, niepubl.). W okolicznościach procesowych sprawy bezsporne było, że upadłość Stoczni – P. H. S.A. została ogłoszona w dniu 29 lipca 2002 r. i od tego dnia rozpoczął bieg termin przedawnienia. Główny spór w niniejszej sprawie sprowadzał się jednak do ustalenia okresu przedawnienia. Sądy pierwszej i drugiej instancji przyjęły trzyletni okres przedawnienia uznając, że dochodzone przez Syndyka roszczenia są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Odmienne stanowisko prezentuje skarżący Syndyk, według którego, roszczenie o zwrot tego co ubyło z majątku upadłego lub do niego nie weszło w wyniku bezskutecznej czynności prawnej upadłego ma na celu ochronę praw wszystkich wierzycieli, gdyż przysługuje przez okres całego postępowania upadłościowego. Pozycja syndyka, który jest jedynym uprawnionym do jego wytoczenia jest jednak inna niż w sprawie, w której syndyk dochodzi wierzytelności za upadłego, gdyż – jego zdaniem - nie subroguje on upadłego, lecz działa na rzecz ogółu wierzycieli, a zatem nie działa jako przedsiębiorca. Według skarżącego, prowadzi to do wniosku, że roszczenie określone w art. 59 prawa upadłościowego nie wypływa z działań upadłego przedsiębiorcy, gdyż ma odrębny charakter, co powoduje, iż nie można przypisać mu związku z działalnością gospodarczą, o jakiej mowa w art. 118 k.c. Z poglądem tym nie można jednak się zgodzić. Co prawda sytuacja syndyka w sprawie, w której

dochodzi on tego co nie weszło lub ubyło z majątku upadłego w wyniku bezskutecznej czynności upadłego jest odmienna od tej, w której dochodzi on wierzytelności przypadającej upadłemu, to jednak nie decyduje to o charakterze dochodzonego roszczenia. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu takim syndyk nie subroguje upadłego, co potwierdzono w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2008 r., III CZP 4/08 (OSNC 2009, nr 7-8, poz. 100), gdyż przysługująca mu legitymacja do wytoczenia powództwa wynika wprost z przepisów prawa upadłościowego. We wskazanej uchwale rozstrzygano jednak kwestię, czy syndyk może być uznany za przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych, oraz czy proces prowadzony z jego udziałem toczy się według przepisów art. 479¹ i n. tegoż kodeksu. Jest to więc odmienna kwestia niż ocena tego, czy wierzytelność dochodzona pozwem jest związana z prowadzeniem działalności gospodarczej. Charakter dochodzonego roszczenia wynika bowiem w okolicznościach niniejszej sprawy niewątpliwie z prowadzonej przez upadłego działalności gospodarczej. Chodzi tu bowiem o zasądzenie kwot pieniężnych, które, zdaniem powoda, ubyły z majątku upadłego w związku z wykonaniem przez pozwaną bank umów zastawu rejestrowego przez przejęcie na własność statków w budowie oraz materiałów i urządzeń przeznaczonych do ich budowy, stanowiących zorganizowaną całość. Umowy zastawu rejestrowego zostały zaś zawarte w związku z prowadzoną przez upadłego działalnością gospodarczą w zakresie budowy statków i dla zabezpieczenia umów kredytowych zawartych z pozwanym Bankiem. Nie można przyjąć, że sam fakt iż roszczenie takie powstaje dopiero z chwilą ogłoszenia upadłości pozwanego i przysługuje wyłącznie syndykowi wyklucza możliwość traktowania go jako roszczenia związanego z działalnością gospodarczą. Przesłanką uznania roszczenia za roszczenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej nie jest bowiem kwestią tego, komu przysługuje legitymacja do jego dochodzenia. Fakt, że sam upadły nie ma możliwości jego realizacji na drodze sądowej nie rzutuje zaś na to, iż samo roszczenie pozostaje jednak w bezpośrednim związku z wykonywaną działalnością gospodarczą. Również okoliczność, że omawiane roszczenie służy ochronie przede wszystkim interesu wszystkich wierzycieli, a nie tylko samego upadłego nie może

zmienić stanowiska, iż powstało ono w związku z działalnością gospodarczą upadłego.

Z przedstawionych względów Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.